

Gevaarlijke materialen in de zorgsector

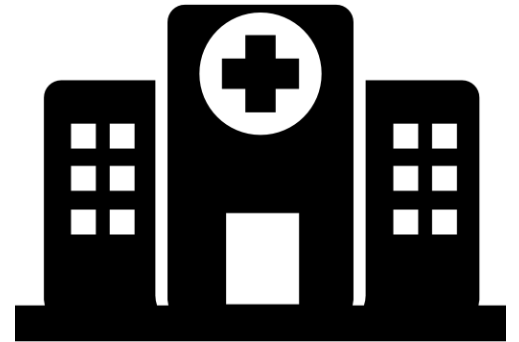
Kwaliteitsvolle & veilige zorg bevorderen d.m.v. een uniform beleid omtrent gevaarlijke materialen

Wie zijn wij?

Ziekenhuisnetwerk Antwerpen

- ▣ Netwerk van Noord naar Zuid in en om Antwerpen
- ▣ Invloedsfeer: 32 gemeentes, 1 milj. bewoners
- ▣ 3 algemene ziekenhuizen
- ▣ 6 gespecialiseerde ziekenhuizen
- ▣ 2 psychiatrische centra
- ▣ 1 woonzorgcentrum

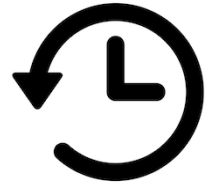

Grootste zorgverstreker in België en top 10 in Europa

- ▣ 2500 bedden
- ▣ 5000 patiënten/dag
- ▣ 6000 werknemers + 600 artsen
- ▣ > 50 nationaliteiten
- ▣ 660 miljoen euro omzet

Geschiedenis ZNA

- ❑ 2004 ontstaan
  - ❑ 9 bestaande openbare ziekenhuizen
  - ❑ Weinig samenwerking en uniformiteit
  - ❑ Verlieslatend!
- ❑ Start = decennium besparen en reorganiseren tot een financieel gezond netwerk
- ❑ Sluimerend gevaar = ontbrekend uniform en structureel beleid gevaarlijke materialen

Probleemstelling

Gevaarlijke materialen in ZNA

- Infectieus/ zeer infectieus
- Genotoxisch/cytotoxisch
- Scherpe voorwerpen
- Radioactief
- Zware metalen
- Pathologisch en anatomisch
- Houders onder druk
- Gevaarlijk chemisch en farmaceutisch

Probleem

- Weinig bewustzijn
- Geen inventaris
- Geen controle aan de poort
- Zowel opslag, bevoorrading als transport over de openbare weg waren wettelijk niet altijd in orde
- Beperkte veiligheidsinstructies
- Geen spill management

Duwtje in de rug

- ▣ JCI kwaliteitsaccreditatie
- ▣ Eindverantwoordelijkheid bepaald

Risicoanalyse

Orde in de chaos

Plan van aanpak

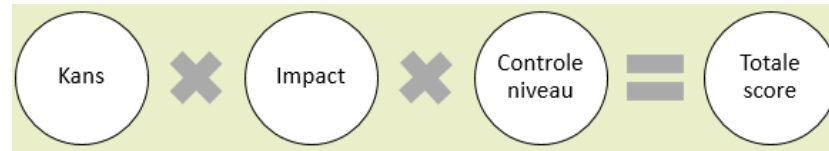
- ▣ Beleid
- ▣ Risicoanalyse
- ▣ Jaaractieplan
- ▣ Jaarlijks herhalen
- ▣ Maandelijks opvolgen

Uniforme aanpak

Figuur 1 de processtappen van gevaarlijke materialen

Figuur 2 Risicoberekening

Maatregelen

Genomen acties en resultaten

Genomen acties

- ▣ SDS databank
- ▣ Aankoopprocedure
- ▣ Geautomatiseerde inventaris op lokaalniveau

Voorbeeld inventaris

Gevaarlijke materialen

Ontvanger: M021-00 | MI-MD GYNAECOLOGIE POLI

								
Ontplofbaar	Ontvlambaar	Oxiderend	Houder onder druk	Corrosief	Giftig	Irriterend / Schadelijk	Lange termijn gevaarlijk	Milieuschadelijk

URN	Artikel nummer	Naam product SDS	Signaalwoord	GS Profiel	# stuks van het product	Eenheid per stuk	Inhoud van de verpakking	Eenheid inhoud	Max. hoeveelheid	Eenheid max.hoeveelheid
	A0903270	Chloorhexidine 2%	Gevaar		4	fles	250 ml		1.000	ml
	A0902295	Clinell Alc 2% Chl hex Wipes	Gevaar		2	doos	240	doekjes	480	doekjes
	A0906485	Clinell Universele doekjes			2	pak	200	doekje	400	doekje
	A0906486	Clinell Universele spray			2	bus	500 ml		1.000	ml
	6216	Formaldehyde 4%, Formalin 10%	Gevaar		100	pot	25 ml		2.500	ml
	6351	Formaldehyde 4%, Formalin 10%	Gevaar		64	pot	80 ml		5.120	ml
	A0400317	Sekusept Plus	Gevaar		2	bus	2 l		4	l
	A2934420	WIP'ANIOS EXCEL			0	doekje	1	doekje	0	doekje

Genomen acties

- ▣ SDS databank
- ▣ Aankoopprocedure
- ▣ Geautomatiseerde inventaris op lokaalniveau
- ▣ Taakrisicoanalyses op de werkvloer
- ▣ Opmaak veiligheidsinstructiekaarten (VIK)

Voorbeeld VIK

	VEILIGHEIDSIINSTRUCTIEKAART	
VIK		Rapicide PA Deel A Versie: 18/10/2019
Leverancier: Medivators Productnaam: Rapicide PA Deel A SAP nummer: 24562		Toepassing: Hoog niveau desinfecterende en steriliserende oplossing. Verpakking: 5 liter (bidon)
Gevaren: Kan bijtend zijn voor metalen. Kan corrosief zijn voor metalen. Schadelijk bij inademing. Kan irritatie van de luchtwegen veroorzaken. Kan slaperigheid of duizeligheid veroorzaken.		
		
Gebruik		
Korte beschrijving van de gebruiksaanwijzing. <ol style="list-style-type: none"> 1. Open de deur en neem de linkerbidon (A) uit de kast. 2. Zet een nieuwe bidon (blauwe dop) op de vloer naast de lege bidon en verwijder de dop. 3. Maak de dop op de opnamebuis van de lege bidon los en verwijder met één hand deze opnamebuis. 4. Bevestig de opnamebuis op de nieuwe, volle bidon en maak de dop vast. 5. Plaats de nieuwe bidon terug in de kast (links – A). De kant met de dop moet het verst van u verwijderd zijn. 6. Sluit de lege bidon met de dop en voer af. Het product wordt in gesloten circuit gebruikt. Open NOOIT de deur van het toestel tijdens de werking.		
Preventie/Bescherming		EHBO
 Bril type (EN 166): nauwaansluitende veiligheidsbril Zie overzicht PBM Handschoenen type (EN 374): nitril handschoenen, wegwerp, minstens niveau 2 (30' doorbreektijd). Zie overzicht PBM		 Verwijder contactlenzen. Spoel 15 min. Bij contact met de huid, overvloedig spoelen met water. Ga naar spoed of raadpleeg een arts en toon deze VIK.
Opslag, transport en verwijdering		
Opslag en transport: Respecteer de algemene opslag- en transportvoorwaarden zoals beschreven in de SDS en in het Handboek gevaarlijke materialen - ZNA – Richtlijn . Let op! Bidons rechtop opslaan . Verwijdering: Product niet in riolering lozen. Verwijderen als gevaarlijk afval. Lege verpakkingen inzamelen als gevaarlijk afval.		
Spill incidenten		
Gebruik de spill kit. Meld het incident bij je leidinggevende en volg de Spill procedure .		

Genomen acties

- ▣ SDS databank
- ▣ Aankooppcedure
- ▣ Geautomatiseerde inventaris op lokaalniveau
- ▣ Taakrisicoanalyses op de werkvloer
- ▣ Opmaak veiligheidsinstructiekaarten (VIK)
- ▣ Handboek gevaarlijke materialen
- ▣ Investerings in materiaal: oogspoeling, spillkits, transportkarren, lekbakken, brandveiligheidskasten, PBM, ...

Voorbeeld investeringen

Spill drill

SPILL DRILL!

1 1. Wees voorzichtig en bescherm jezelf

2 2. Stop het lek en voorkom verspreiding

3 3. Vraag aanwezigen om de ruimte te verlaten en verlucht de ruimte

4 4. Volg de instructies uit de VIK of SDS

5 5. Controleer de gevaren op de VIK

6 6. Absorbeer

7 7. Maak schoon
8. Verwijder het afval correct

9. Meld het incident via VOM

8 10. Bestel een nieuwe spillkit

Casus Vloeibare stikstof (1/2)

Casus Vloeibare stikstof (2/2)

Resultaten en kosten

Resultaten

Resultaten	t.o.v.	Startsituatie
220 spillkits in ZNA	↔	4 spillkits in ZNA
110 oogspoelstations	↔	12 oogspoelstations
375 SDS'en op intranet	↔	130 SDS'en (merendeel verouderd)
282 VIK's op intranet	↔	0 VIK's
90,9% van de houders onder druk worden correct opgeslagen	↔	50% correct opgeslagen
36,8% van de opslaglokalen heeft een afgedrukte inventaris	↔	0% heeft inventaris
65,3% van alle medewerkers heeft de OLM veilig beheer van faciliteiten gevolgd	↔	0% van de medewerkers heeft de OLM gevolgd
77,3% van de containerparken is correct afgesloten	↔	Recent gestart met metingen
75,9% van de oogspoelflessen zijn aanwezig en intact	↔	Recent gestart met metingen
84,2% van de naaldcontainers wordt correct gebruikt	↔	Recent gestart met metingen

Overzicht investeringskosten

Maatregel	Investeringskosten	Kosten/ medewerker
Opmaak databank gevaarlijke materialen + SDS databank	€ 25.000,00	€ 4,10
Opmaak inventaris	€ 15.000,00	€ 2,50
Spillkits	€ 13.200,00	€ 2,20
Spill drill (visuele handleiding)	€ 393,25	€ 0,07
Oogspoelstations	€ 22.000,00	€ 3,67
VIK's opstellen (3 maanden voltijds werknemer)	€ 10.800,00	€ 1,80
Transportkarren houders onder druk	€ 6.000,00	€ 1,00
Kettingen om houders onder druk vast te zetten tegen muur	€ 2.992,50	€ 0,50
Opslagrekken voor medische zuurstof	€ 1.776,76	€ 0,30
Opslagbakken voor medische zuurstof	€ 2.023,24	€ 0,34
Lekinfrastructuur voor transport en opslag	€ 3.000,00	€ 0,50
OLM veilig beheer van faciliteiten	€ 12.000,00	€ 0,20
Totaal	€ 103.385,75	€ 17,23

Conclusie

Zijn er nog vragen?

